

İYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 27.12.2007

Sayı: 2007/610

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Asgari ücretliler ile özellikle Kamu kurumlarında hizmet alımı ihaleleri sonucunda istihdam edilen personelin karşılaştıkları sorunları ve bu sorunların çözüm yollarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci İç Tüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

1. Oktay VURAL-İzmir
2. Mehmet ŞANDIR-Mersin
3. Hasan ÖZDEMİR-Gaziantep
4. Şenol BAL-İzmir
5. Muharrem VARLI-Adana
6. Abdülkadir AKCAN-Afyonkarahisar
7. Beytullah ASİL-Eskişehir
8. Kürşat ATILGAN-Adana
9. Ertuğrul KUMCUOĞLU - Aydın
10. Ahmet ORHAN-Manisa
11. Ahmet Kenan TANRIKULU-izmir
12. Münir KUTLUATA-Sakarya
13. Hamza Hamit HOMRİŞ-Bursa
14. Emin Haluk AYHAN-Denizli
15. Ali UZUNIRMAK-Aydın
16. Mustafa ENÖZ-Manisa
17. Süleyman Latif YUNUSOĞLU-Trabzon
18. Osman DURMUŞ-Kırıkkale
19. İsmet BÜYÜKATAMAN-Bursa
20. Ümit ŞAFK-İstanbul
21. Ali TORLAK-İstanbul

GEREKÇE

Ülkemizde uygulanan ekonomik politikaları başta çalışanlar olmak üzere dar ve sabit gelirli kesimlerin yaşama ve çalışma koşullarını daha da ağırlaştırmıştır. Toplumun düşük gelirli kesimleri mağdur edilmekte, ancak aynı zamanda ekonomi politikalarında başarı çalışanların fedakârlığına dayandırılmak istenmektedir.

Asgari ücret, çalışanların yaşama ve çalışma şartlarının düzenlenmesine yönelik önemli uygulamalardan birisidir. Asgari ücret, işçi ve ailesinin günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak bir ücrettir. Bu yönüyle esasen daha sınırlı bir istihdam türü olması gerekirken günümüzde uygulanan politikaların sonucunda asgari ücretli çalışma genel bir istihdam türü olarak ağırlık kazanmaktadır.

Öte yandan işsizliğin artması sonucunda asgari ücretliler üzerinde de bir emek arzı baskısı oluşmakta ve asgari ücretle çalışmaların bazen genel bazen de özel uygulamalarla fedakârlığa zorlandığı görülmektedir.

Bugün asgari ücretle çalışanlar açlık sınırı altında ücrete mahkûm edilmişlerdir.

Öte yandan Anayasamızın 128 inci maddesinde; "Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür." hükmü yer almaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununda da Anayasanın 128 inci maddesinin hükmüne paralel biçimde istihdam şekilleri düzenlenmiş ve 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasında "Kamu hizmetleri, memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür." hükmüne yer verilmiş; 5 inci maddesinde de, bu kanuna tabi kurumlarda dört istihdam şekli dışında personel çalıştırılması yasaklanmıştır.

Ancak, süreç içinde 657 sayılı Kanunun 36. maddesinin VIII sayılı bendinde yer alan "kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak, müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek; hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işlerinde çalışmak veya basit iklim rasatlarını yapmak; ilaçlama yapmak veya yaptırmak veya tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapmak veya kurumlarda, çarşı ve mahallelerde koruma ve muhafaza hizmetleri gibi ana hizmetlere yardımcı mahiyetteki görevlerde" çalıştırılmak üzere yardımcı hizmetler sınıfı kapsamındaki birçok iş hizmet alımı ihaleleriyle özelleştirilmiştir.

Bu konuda herhangi bir yasal düzenleme de yapılmamıştır.

Böylece hizmet alımı ihaleleriyle söz konusu işlerin özel şirketlere devri ve özel şirketlerin de söz konusu işleri asgari ücretle personel istihdamı nedeniyle kamu kurumlarında 657 sayılı kanunda yer almayan yeni bir personel çeşidi ortaya çıkmıştır.

Kamu kurumlarında temizlik v.b işlerde çalıştırılan bu kişilere de yıllık izin kullandırılmadığı, SSK prim ve vergi iadesi ödemelerinde düzensizlikler olduğu, iş kanununda belirtilen haftalık çalışma saatlerinden uzun süre çalıştırıldıkları, resmi ve bayram tatilleri için ücret ödenmediği hususları sıkça basında yer almaktadır.

Bu hususlar; Anayasamızın 55 inci maddesinde açıkça tanımlandığı üzere; "Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır." hükmü ve hukuk devleti ilkeleriyle hiçbir biçimde bağdaşmamaktadır.

Bütün bu hususlar dikkate alınarak

- Genel olarak Asgari ücretlilerin karşılaştıkları sorunların tespiti ve çözümü,
- Kamu kurum ve kuruluşlarında sürekliliği olan yardımcı hizmet işlerinde ortaya çıkan bu istihdam modelinin boyutunun belirlenmesi, bu hizmet ihalelerinin yapılmasında doğan sorunlar, sözleşmelerin uygulanmasındaki aksaklıklar, imzalanan sözleşmelere uygunluğunun denetimindeki eksikliklerin tespiti,
- Bu işlerde çalışanların yasal özlük haklarını kullanmalarında karşılaştıkları güçlüklerin giderilmesi

için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci İç Tüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.